

Latweeschu Awises.

Makfa,

Zelgawā sanemot:

par gabu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gabu — 1 " 20 "
par 1/4 gabu — 60 "

Par adrefes pahrmainu
lamafā 10 kap.

Makfa,

pa pasu pefubtot:

par gabu — 3 rub. — kap
par 1/2 gabu — 1 " 60 "
par 1/4 gabu — 90 "

Uf ahrsemem 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Isnahk diwreis nedetā.

Redakcija un ekspedizija:
Zelgawā, Rangihseru eelā № 14.

81. gada-gahjums.

Skadinajumi makfa:
par shtu rakstu rindinu 8 fav., preef dhušk 20 fav.

Ispreezaschanās isrihkojumi Kursemē.

„Kurš. Sub. Awise“ peewed interesantus skaitlus par pahrdotām ispreezaschanās resp. labdarības nodokļa marķām. Tā ka latra marķa leelama il uf weenu bileti, tad no marķu skaita war spreesi, zil daudš teef apmekleti ispreezaschanās isrihkojumi Kursemē. Labdarības nodokļa marķu (Keisareenes Marijas eestahdēm par labu) pahrdots:

1893. g.	300,000	markas	par	8525	rubleem.
1894. g.	279,150	"	"	8056	"
1895. g.	331,155	"	"	10,930	"
1896. g.	288,591	"	"	8795	"
(par 1897. g. sinu truhsti),					
1898. g.	284,776	markas	"	9008	"
1899. g.	337,331	"	"	10,616	"
1900. g.	357,000	"	"	11,127	"

Tā tad ispreezaschanās isrihkojumi, tā teatri, koncerti, balles, un t. t. teef Kursemē ifgabus zaurmehrā apmekleti no pahri par 300,000 peefonām. Peenemot wismaf rubli isdewumu il uf apmekletaja, war rehkinat, ka ari isdewumi shtim noluhkom fneedsās pee 300,000 rubleem gabā.

Demot femiškā Kursemes pilsehtas (protams pee tām japeestaita ari peederigeē aprinki), pirmo weetu enem Zee paja, kur 1900. gabā pahrdots marķu par 6517 rubleem (1894. g. par 4390 rubleem). Diru weetu enem Zelgawa — tur pahrdots marķu 1894. g. — par 2170 rubleem, 1895. g. par 4688 rubleem (VI. dfeefmu fwehtfi), 1896. g. par 2059 rubleem, 1898. g. par 2333 rubleem, 1899. g. — 3128 rubleem, 1900. g. par 2534 rubleem. Demot pehž gada laiseem, rehfams, ka wiswairaf marķu pahrdots maija, jūnija un jūlija mehnešhōs (teeliftā dangošhana pa jatumu ballēm), wiswasaf marta, oktobra un nowembra mehnešhōs.

Šhigada auktā wafara un Eiropas klimata pahrmainās.

Šhi gada neparastā wafara dewuši finibu wihtreem eemestu iffajit došhabas domas par klimata pahrmainām wirs semes lodes. Tā Amerikānu metereologs Hamptons peerahba, ka muhfu semes lobei daubhejabā sind fagaidamas pahrgrosības.

Katastrofas uf Antiku salām, Kaukassijā un Deenwidus Amerikā ir tilai preefhtiešhi leelafām katastrofām, kas fagaidomas nahfotnē. Šhimbrihšham pafauls uhdenu lihmenis pozehlees un juhras dibens ir eewehrojami pahrmainijees. Bef tam tahlafās pahrmainās fagaidomas netahllā nahfotnē.

Zaur finifkeem pehtijumeem, kas isdariti Atlantijas juhrā septinās weetas, ir nowehrots, ka Gofa straume stipri nogreesufēs no fawas parafās weetas un sahufi tezet wairaf uf deenwidus pusi. Tapehž tad ari ap wiskeem Amerikas rihra krašteem uhdenu fultums pamafinajees par biwi grahdeem. Preefšh Eiropas šhi uhdenu fultuma pamafinashōnās daudš lo nofihmē. Zo ar Gofa straumes uhdens fultumu stahw ari fatarā muhfu wafaras fultums un aultums, kas jau šhogab apstiprinās.

Te japeefihmē, ka Gofa straume Atlantijas juhrā tel no Melifitas juhras lihšha uf seemefwatareem, gar Seemef-Amerikas kraštu. Pee Nusonlandes wina pagreeschās uf rihsteem un tad fadalās trijōs fardēs, no fureem weena straume tel lihšh Zhrijai un pat lihšh Norwegijai un tā dara eespaidu uf Eiropas klimatu. Gofa straumei uhdenu fultums daudš augstaks nelā aplahytejeem uhdeneem, tapehž ka wina sahft tezet no pafšheem deenwideem, kur saule, zauru deenu fildibama, fatarfē leelā mehtrā juhras uhdenu.

Za ari wehl turpmaf paliks mafafs uhdenu fultums un ari turpmaf Gofa straume nogreesiftees wehl wairaf uf deenwideem no fawas parafās weetas, tad wifs jau war buht, ka Anglija saudēs famu mehreno klimatu. Turpretim Franzija un dafshas zitas walfis, kas feenās ar Widus juhru, nahfotnē war zeret uf maigatu seemu un wehfaku wafaru.

Amerikānu finibu wihts Hamptons ifsafās, ka war notift nefagaiditas semes kuhšehānās Widus juhrā. Waj šehis paregojums peepilifees, to peerahdīs netahllā nahfotnē.

Šhimbrihšham šehis domas, tā leelās, peepilbās. Tagad usnahžis tahdēs laifmens, tad semes lode pahrzeešh tahdas stipros semes trihžes un pahrmainās, kahdas finiba nelad nehij lihšh shtim wehl nowehrojufi.

Zefofshā gabā semes trihšhu ffaits ar uguns-wehmeju lalnu iswerdumeem ir wifai leelis. Šhi gada janwara mehnefē bij 4 semes trihžes, februarī 1 (Šehemahā), martā — 2, aprillī — 2, maijā — 12, jūnijā — 7 un jūlijā — 1.

—dr—

No ahrsemem.

Eiropa un Ešhefu jautajums.

Karstā tautibu zihna Austrijā jau wairaf gabu no weetas greefsh uf semi Eiropas wehribu. Wehl šhi zihna naw beigu fees un nemar finat, tad un tā wina beigsees. Austrijas un Ungarijas tautas weetneeku nami tilko usfahfufshi fawas sehdes, kuras, zil no eepreefshējam fihmēm spreeschams, nebuhs wifai klufas. Isteetodams tā fahot klufumu preefsh wehtras, Jaun-Ešhefu wadonis un tautas weetneeku nama lozkelis Kramarschs nu eepafihstina Eiropu ar Ešhefu tautības jautajumu, ifskaidrojot, kahdā fatarā tas stahw ar wispahrigo Eiropas politiku. Lašot šho rakstu, mums nemajaga tilai aifmirti, ka farafstijās patš — Ešhefīs un tamdehst imanams filis firdspulsteens preefsh fawas tautas wina spreedumōs. Tomehr, nefatotees uf to, spirgāt Ešhefu tauta rilnigi pelna, ka winas balis fahneefš ari zitas žiwilifetās tautas, kuras leestihšh apspreestu un apwehrtu par to wehsturigo usdewumu, to Ešhefi til fihnigi eedomajās, ka teem jaifpilda.

Kramarschs fihfi apstata (Anglu šhurnalā „National Review“) Austrijas eefshējo attihstibu. Wifsh aifrahda uf Wahzeefshu wehleschānos, paturet pahrfwaru walfis politifkū pahrwaldibā un uf zitu Austrijas tautu ženšchānos, eeguht wifseem lihšhigās iefshbas. 1867. gabā ifstrahdatee walfis-fahwerfmes likumi, lai ifshēgtu 1848. un 1849. gadu notikumu atlahrtoshchānos, gan dewa waldibu ar tautu preefshhahwjeem, tathshu Wahzeefshēem tila dots pahrfwars. Tilai pehž Wahzu-Šrantshu fara, tad kaiminu Wahzu walfis toifijās palik: par spehžigu, fpošhu un warenu leelwalfi, grahfs Hohenwarts isdewa eewehrojamo likumu par Ešhefu neataribu un par Austrijas leifara kroneschānu ari ar Wjarschēflawa kroni. Bet drihš ween Wahzeefshu wifseens dabuja atkal wirofrotu. Austrijas Wahzeefshu teefshchānos pee dišhās Wahzu leifara walfis newareja aifšuref netahdas Austrijas to befhās. Nahza paadufes, kuras žildinat žildinaja Wahzu tautības ideju, pehž tam pabewās wiswahzeefshbas idejai. Jauniba bij par daudš eejufshminata no til ahtras un dišhās Wahzu walfis uffelfshchānas. Daudsi fapnoja tilai par to, tā faweenotees ar Wahziju; protams, ka tad Austrijai wajadheja pahrwehretees par tahdu Bawariju, waj zitu mafafu, no Wahzijas atkarigu walfšinu. Diwas Wahzu leelwalfis, weena atrai blaškus, waj tas maf domojams? Atlikās tilai weens: zeešha, likumu želā nodrofhchāna fabeedriba, weena un tā pate muita abās walfis, turpretim politifkū un faimneezifkū sind wirofrotu nemtu fiprakā Wahzija, famehr Austrija paturetu tā fahot tilai ehnu no fawas ihpamības. Austrijas Wahzeefshi pateefsham buhtu ari to darijufshi, ja minus nebuhtu uf to fawejufshas zitas tautas, kas opdshmo Austriju. Pehž Kramarscha wahrdēem Austrijas, tā patstahwigas walfis, weenigais glahbifsh ir tas, ka Wahzeefshu Austrijā ir mafaf, nelā zitu tautu eedshwotaju. Bet neatariga, patstahwiga Austrijas walfis ir nepezeefshami wajadshiga preefsh wifas tagadejās Eiropas. Žitabi Wahzija paliktu par tahdu pafauls milšu leelwalfi, kahdu jau-laitu wehsture wehl naw peerefehufi. Ta buhtu dišha, leela, weenlopus walfis, kora sind tairni nepahrfshējama, faimneezifkū sind stipra, apbalwota ar neiffmelamām dabas bagatibām — pafauls leelwalfis, kura uf Eiropas lihšhwara drupām peepiliditu Wahzeefshu tautifstos fapmus. Austrijas dafshadu tautibu fabeedriba ir tilai weenigais prefhwars pret šho wiswahzu walfi. Tamdehst tagadejai ofiziolai Austrijai tairni wajadshetu pabalšit zitas mafafās tautības, wismaf dot tām fwabadu at-tihstibu. Bet, bef katofu tizības fefmefshchānas, tā zita nefa dewara, lai glahbtu Austriju no Wahzijas eespaida. Nemar runat no kahdām „fematām tautibām“. Za lihšh ar Wahzeefshēem wifām Austrijas mafajām tautām dotu eefshēju, tilk pee tagadejās wispahrigās ifglahstības — un tas buhtu tairns walfis peenahfums — tad tās neween nepaliktu zidām tautām palafā, bet kufuras sind pat pozeltos. Kramarschs atrod nu par netairnigu, ka Austrijas mafafām tautām lawē augstafu un wibeju fholu nodibinashchānu. Wiswahzeefshbas peefriteji Austrijā nebuht nefehpnot, kahdeem noluhkeem teem wajadshiga likumde-weja wara: lai Wahzu walodu noteiktu par walfismalodu, padaritu to wifās eestahdēs tā fahot obligatorifku. Poli, kuru Pruhšijā naw daudš, turās pretim Wahzu eespaidam, bet tomehr peefspeeti pazeeft daubhejabās pahrestības, no tā laifa, famehr wara palikufi par spehku. Bet Austrijas eedshwotaju wairums nefad nepeelaibis to, ka Wahzeefshi, kuru ir mafafā dafa, eeguhtu un ufturetu Austrija tahdu pahrfwaru.

(Turpmaf beigums.)

No Wahzijas. Reichstags usfahžis fawas sehdes, kuras kuhlit tizis apspreefts jau fen pafihstamais muitas likuma projekts. Pehž walfis kanzlera grahfa Bilowa eewada runas,

kurā tas kuhšh, likuma projektu peenemt — mafafais wina galweno daku — no debatēm fefwifshhi eewehrojama ir fozialifsta Antrika kritika par pirmo likuma projektu. Pusgeturtas fufndas garā runā tas apstafija to no wifām pufēm, aprahbidams un peerahbidams wifu šha likuma nederibu un fahitigumu walfstij un eedshwotaju leelafai dafai, pee tam nofauldams to par nelaiķā dšimstoshhu nelaimes behrnu un eeteildams tapehž wina peefhifshchānu aiflawet — nelaimigo likuma projektu nepeenemt. Jaunafās telegramas no žeturtheenas nu gan fino, ka reichstags peenehmis komifijas preefshlikumu, pehž kura wisfemafais muitas nodoklis uf rubseem nolēkams uf 5 1/2 markām.

Par Wahzu waldības femo ifturefshānos pret Duhru generafkem fino wehl, ka uf fefwifshhu leifara pawehli ofizeereem un faldateem bijis aifleeqts, peedalitees pee generalu apfweizinafshānos un pawadifshānos, tā ari wispahri ar teem fatiktees. Par šchahdu foli gandrihš it wifš nemeerā.

No Austrijas. Wehl weena bankas fahdšiba. No Wifshnes atfal jau fino par ifstruhlumū kahdā turcenes bankā. Šchoreif no launā liktena fiteena kerta tā fahutā Anglobankā. Ufetais ifstruhlums fneedsās pee 36,000 kronu, kuri ari jau fegti no galwēnā wainineefa, wirofdirktora un profufurifsa Kramera pafsha mantības. Kramers pahri par 60 gabdeem wezs un 38 gabdi jau atradees šhās bankas deenafā, bet tomehr pee wifa tā naw warejis iffargatees no weeglpahrtības. Lai prahtus publikā apmeerinatu un bankā nefaitetu, tad walde ifšnojufe, ka ifstruhlums fegts no bankas fahwofkis pilnigi drofshs. Za tilai wehlafsi nerodās jauni, jo prahtwaki robi?

Par dumpi Makedonijā, tā ahrfemju laifkrafstī fino, fahidratu fino neefot ne Turku waldibai, ne ahrfemju konfuleem. Drofshas finas neefot pee leelafās gribas fadabufamas. Mafā fardā kuhšigi pulžini efot šchodeen te, rihstu tur, un warot finojumōs dofhlahrt tilt ufstaititi diw- un irihshahrtigi. Za kur noteelot fadurfshānās, tad Turku fara spehšam efot in-trefe, ufdot preineeku jo leeleem fahitkem. Pateefshā nemeere-neeku bandas reti tad fneedsfotees pee 100 wihreem. Til leelōs barōs nemeerneeki fopulzejotees tilai uf lahdu prahtwaku pafahlumū, pehž lam atfal ifllihstot. Wispahrigi bandu fahstahws efot 15—40 wihri. Tahdi mafš pulžini efot grufhi uf-efjami un tapehž Turkeem buhšhōt daudš darba, eeflam spehš ar waru apspeeft Makedoneefshu fahelshchānos. Bulgaru tautības eedshwotaju wiszaur fimpafifsejot ar dumpineekeem, neefot neweenas fahdshās, kur neatrafstos kahdēs no Makedoneefshu fepenfomitees lozifkeem. Awise „Reformi“ atfahž Turku fino, ka paflawneeks Janlows eewainots. Turku karewiji rihfotees Monafstira apgabafā loti bahrgi. Bulgaru fara pulki, kuri aif-fargā robešhu, fadaliti rotās.

No eekshsemem.

No Peterburgas. Katastrofa uf Peterburgas-Warfshawas dšelfjela. 7. oktobra wafarā otrā wefshē no Turmontas ftozijas nofkrēhjis no ffeedēm ahtzbrauzeens Nr. 12. Lokomotive gahjufe pa femi kahdas 35 afis un tad apgahufēs uf fahneem. Af lokomotives bijis bagafshas wagons, kuhšh pilnigi fadaufis. Weens 1. un weens 2. klafes wagons stipri fahojati; tad nahfoshchee atfal weens 1. un weens 2. klafes wagons fahojati mafaf un apgahufshēes uf fahneem. Wehl mafaf fahojats ftrahpautifskais wagons, un pawifam wefels un uf ffeedēm palizis pasta wagons, kuhšh bijis wilzeenā pehdejas. Bagafshas wagona konduktors Ignatjewš nonahwets. Gewainoti: pafafsheers Šhilifsh, konduktors Kudrjanzenš, kurinarafš Wenlowifshs un mafshinifsta palihšs Porafifskis. Weeglaf eewatnoti wairaki pafafsheeri. Gewainotee, dšelfjela ahrfsta pawadibā, nowefiti uf dšelfjela flinnizu Dwifflas ftozija. Katastrofas eemefls bijis negehligs laundaru darbs. Utrafts, ka nelaimes weetā ffeedes atftruhwetās weena no otras un tad ftruhwes peeliktas fawās weetas, lai nedarbs netiktu pamanits. Tahdehst ari zefa-fargs naw nefa eeraufshjis. Nofeegums padarits ihfi preefsh wilzeena garam eefshānos. Domā, ka nofeegums ifdarits ar noluhfu, nowadit wilzeemu no ffeedēm, lai aplaupitu pasta wagonu, kurā weftas dafshreif le: las naudas fumas.

No Peterburgas. Latweefshu Labd. Beedriba atlahja fefonu 29. feptembri ar teatra ifrahdi. Jautribas lugas „Nelaimes putns“ un „Pehdejee biwi rubli“, ufmetas šehis fefonas pirmajā isrihfojumā, peemifka dišhu skaitu apmekletaju. Parafās telpas — Pawlowas fahle (Тронукас 13) — bija pahrpilbitas. Bija bef tam wehl fefwifshs atgadeens gobinat fhtini isrihfojumā kahdu fchejeenes beedribas darbineeku, kuhšh 6 gabus ifshakli ftrahdajis gan ifrahdēs, gan forti — J. Dem-bifcha lgs ufstahžās pehdeja ludfina pehdejo reifi, jo drihšumā wifshh Peterburgu atfahž un aifset apdrehinafshchānos beedribas

„Mossija“ ušdemums uf Zrlutku. Beedribas preefšneeks D. Pelka lgs pateizās winam par pušlineem un beedribas wahrdā pašneedša krašhjuu peeminas dahwanu... Išrahbe noriteja wifai dšihwi. Zawešlās tīfai, kaut ceguhtee spēhki palistu beedribai ilgam. Beedribas toris eefahla famus sahrtigos mehginajumus 22. septembrī. Tagad, peh3 wafaras břiħmdeendām, dšeedataji šapulzejās 2 reiš nedelā: fwehjdeendās no plsti. 3—6 peh3 pušdeenas Peterburgas muškas školā (Hoskriit 10), trefšdeendās no 8—11 malarā Smeedru bafnizās školā (M. Konyonnia 3, kv. 26). Mehginajumus sahtot, beedribas komiteja islaida ušaižinajumu uf peedališchanos pee tora, lai zaur prahwatu dšeedataju škaitu buhtu eefpeh3jams dšeedašchanā felni-gaki barbotees. Ir nodomats ari šhogad eepašhštinat šhejeenes Latweefšhu publiku ar kreetnakeem pašhu tautas komponištu roščojumeem un beš tam ušwest garakas zittauteefšhu kompozīcijas, kā Hofmana „Melusinu“, Gades „Mefštehwa meitiņu“ u. š. Waram jau tagad, peh3 pahris nebedām, ar preeku konstatet, ka ušaižinajumus atradīs leelu preefšhjanu — jau tagad til ihšā laika dšeedataju škairs ir štipri peeaubšis, wismairaf wiħru tori, un turpmat peeaugs wehl diščafas. Kora dirigenti: profesors J. Wihtola lgs un břiħwmašhštineeks P. Zofuus lgs peenem jaunus dšeedatajus mehginajumu laikā. Tikai jawehlās, lai dšeesmu draugi, kam labas balšis, pafšteigtos ar peeteifšchanos, lai tā nenofawetu to dšeesmu eemah3iščhanos, kuras tagad top eestudetas. Zautais toris eefahla ar Hofmana „Pelnu ruščhiti“, wiħru toris ar Wihtola jaunalo kompozīciju „Timpula“. Beidšot wehl peemini, ka beedriba iŃuhta šheit Ńinojums par fawemem iŃriščojumeem wifemem beedribas draugem, kas ween ušod famu adreši. Adrešes peefuhtamas beedribas rakšmedim M. Zanel lgam (B. O. Малыш просп. № 5, кв. 10).

No Peterburgas. PilŃehtas pabalšis truh3igām školneezēm. Šhejeenes dome, uf domneeka Redrina preefšhilitumu, noleħmuŃe aifmašfat međiziniŃto ŃeeweeŃhu turŃu 32 klaustitajām paradā palikuščās ležiju naudas. PilŃehtas walde famu spreedumu gan bij nodewuŃe, ka šhīs maščajums nebuhtu jaufnemās pilŃehtai, tomeh3 preefšhilituma zehlejš pratis famu preefšhilitumu til labi aifšahwet, ka pilŃehtas walde ar famu spreedumu kři-tuŃe zauri. Tai paščā Ńehde dome noleħmuŃe dibinat famstar-pigu Ńiħkredita beedribu ar to noluh3u, lai Ńrahbneeku saħrtas eedŃiħwotajeem paŃneegtu leħtu kreditu un teem nebuhtu jaet pee kīħlu kaŃem naudu aifnemtees. Šham noluh3am Ńapulze noleħmuŃe dot, kā pamata kapitalu, 50,000 rbl.!

Par palihga mah3itaju Peterburgas JeŃus bafnizās Latweefšhu draudŃe, kā dširdams, aifŃeŃot mah3itajš Beldaus.

No MaŃkawas. Leeli Ńneega puteni. No MaŃkawas rakŃia „St. Petersb. 3igai“, ka uš MaŃkawas-KaŃanas dšelŃzela 27. un 28. septembrī bijis til leeliŃš Ńneegputenis, ka Ńneegs uf dšelŃzela dambja bijis 4 peh3das beŃs. Tadeh3 Ńarp RiŃiŃte-was un OtkarŃtas Ńa3itajām paŃaŃeereu brauzeena lofomotive nogah3uŃi no Ńeedem un brauzeens weŃelas 16 Ńundas palizis Ńneega Ńahwot.

No WiŃnaš. 34 miŃjonu leelš mantojums. AwiŃe „Gomeke3“ Ńino, ka Ńahds 80 gabus we3s Šehiħds dabujis no Fi-ladeliŃjas 34 miŃjonu leelu mantojumu. Wezais Šehiħds Wolfe JudŃons wahrdā, liħbŃhjim dšihwojis no maŃas penŃijas, kuru dabujis no famas meitas, ar to noŃa3ijumu, ka winam naw břiħw amellet famas meitas mah3u. Tagad we3i, kuruŃ pats gribot Ńelot uf FiladeliŃju, wina rabineeki aplenzot, kuri wina wina nabadiŃā negribejuŃhi ne paŃiŃt.

No RoŃtomas. Šhe nodibinajufees Ńahda Ńekte, kura deewinot un peeluħdšot paŃiħtamō Kreewu garidŃneeku Kron-Ńhadtēs Jahni. Šettes nodibinatajs un Ńludinatajs Ńahds Ńem-neeks. 3il muŃkiga ari Ńahda mah3iba nebuhtu, ta tomeh3 atraduŃi famus peekritejus tumŃho Ńemneeku aprindās. Tagad pats Joans Sergijews aifŃuhtis turpu, lai iŃriħ3inatu Ńho wiltus mah3ibu.

Widleme.

No Rigas. PolizeimeŃstara pawehle. Weetejais poli-zijmeŃstars priŃtawem ušdewis, lai tadeh3, ka peh3ejā laikā weetejās awiŃēs topt iŃplaitas daubš iŃdomatas Ńinas par uš-brukumeem un waras darbeem, Ńahhdus Ńinojums eewehro un peenah3igōs atgadijums wainigōs uf meerteefŃeŃhu Ńoda likumu 37. panta pamata Ńau3 pee atbildibas.

Par Rigas pilŃehtas polizejas darbibu weetejā „Pol. Aw.“ Ńino, ka no 1. janwara liħbš 1. oktobrim Ńh. g. noŃeedŃ-neeku pereŃkus iŃtratot, nakšis un deendās apzeetinatās 8339 daščadās perŃonas, kuras pa daŃai iŃuhtitas iŃ Rigas kā beŃ-paŃneeki, pa daŃai nodotas teŃai par noŃeegumeem un pa daŃai noŃuhtitas no Ńepenpolizejas uf peederibas weetām, lai iŃŃinatu wina nodarboŃchanos, perŃonibu un waj Ńahdu reiŃ teefatas. No 1. janwara liħbš 1. oktobrim 1902. g. antropologiŃkā birojā pee Ńepenpolizejas iŃmeħritas 686 abeja dšinuma perŃonas.

No Rigas. Rigas Latweefšhu beedribas runas wiħri 8. oktobri noturejuŃhi famu Ńapulzi, kā „B. W.“ Ńino. Nola-Ńija goda beedra Dr. A. BielenŃeina pateizibas rakŃu par lai-mes weh3ejumu adreši, ko beedriba paŃneedša zaur preefšhneeku, Ńweh3rinatu adwolatū Fr. GroŃwalda lugu uf Ńirmā Ńinibu wiħra un dweh3eku gana peeŃdeŃmit gadu jubileju. Tad par delegatu, beedribas wahrdā, pee Zura Alunana peemineka, at-ŃahŃhchanas deendā, nolikt wainagu, iŃredŃeja eand. theol. W. Maldona lugu. Tahlal noŃpreeđa jaunpiŃitā namā eeriŃlot elektriŃhu apgaismoŃhjanu un no jaungada iŃiħret Wiđjemes ŃawŃarpiģas Krediteedribas telpas; Krediteedriba 1. jan-wari pahrwetofees paŃhas namā Kalku eelā. Dširdams, ka liħbŃhŃinejās Krediteedribas telpas Latweefšhu Beedribas namā weh3lotees iħret Ńahda Latweefšhu Kraħ3i-Wiđwemu KaŃe. — Turp-mat teatra iŃrahdēs, ŃewiŃhki Ńweh3deendās, beedribas telpās uŃ-

turet Ńingrahu saħrtibu un kontroli. — UŃdema preefšhneezis-bai, eefneegt waldbai luħgumu dehl atlaujas, iŃriħlot amatneez-3ibas kufus, kuru riħlotaja buhs beedribas „Ruhpneezibas No-daka“. Šhos kufus nodomats Ńariħlot iŃiħretās telpās liħbš Amatneezibas Ńolas atweh3hchanai. Kuru noluh3s ir, paŃneegt intereŃenteem wifumajadŃigalās teoretifšas ŃinaŃhchanas, ŃewiŃhki preefšh buħwu amatneekem. Kuru dalibneeki maŃā par pee-daliŃhchanos pee kufemem weenu rubli par Ńatru mah3ibas preefšhmetu par Ńeemu.

No Rigas. Rigas Ńepenpolizijai, kā „Rig. Tagbl.“ Ńino, iŃdewees apzeetinat diwus teħminus, kas nakti uf 28. auguŃtu Ńh. g. Bolderajā iŃdaritjuŃhi pateefšham pahrdroŃhu saħdŃibu. Seemas oŃā gulejuŃhi Ńakrauti ap 500 Ńiħperu gabalu, 1200 rublu weh3ribā, kuras noŃagaguŃhi wifemem redŃot abi jau daubš-reiŃ dehl saħdŃibām Ńoditi bleŃhŃi — Wilde un KeiŃha. 3ħi un aŃhi — tee noiħrejuŃhi buħirtwaiŃoni, uŃlahdejuŃhi uf ta Ńiħperus, nowedušhi Ńahdā Daugawas Ńahnetā un paŃleħpuŃhi melrdō. Tikai peh3 ilgatas meŃleŃhchanas Ńiħperu iħpaŃhneek-lam iŃdewees tos dabut un peh3digi polizijai ari bleŃh3us apzeetinat.

No Rigas. PaŃiħŃamais dabaspeh3neeks K. A. Kuf-ferš, peh3 „Kurf. Sub. AwiŃes“ Ńinojuma, paŃahŃta Ńahdu preefšhwojumu uf Wentspiłs dšelŃzela. 3neħmis geograŃijas Ńartes, wimŃh wagonā Ńho to atŃiħmejis, apŃatijis ar tahŃkati aptahrtai, un turpat atlahti publikas preefšhā peerakŃitijis famus noweh3rojumu. Bet wina tuħlit peeh3muŃhi par neuŃizamu perŃonu — beigās, daščadās klaufhinaŃhchanas un praŃhina-Ńhchanas no Ńhandarmu puŃes, peh3 tam — wina zela Ńomas kraiŃhchana, un t. t., un t. t. Tikai tad wimŃh nobrauzis Rigā, polizijas Ńhandarmerijas nodalā iŃŃaidrojees, ka wimŃh aifdo-mas no gaiŃa graħbtas, un eeweh3rojamašis Ńinibu wiħrs, gan ar Ńhandarmu atwainoŃchanos, — atwabinats.

No ZeŃwainēs. PreeŃhne par koreŃponden3i. RakŃidams par ZeŃwainēs nomadu, Kēs lgs paŃneedš „Latweefšhu AwiŃhu“ 75. numurā deefgan diħwainas Ńinas. KoreŃpondents paŃahŃta, ka ZeŃwainē noturot trihs wisleelatos Wiđjemes lopu tirgus. Bet tad nu winam miŃās Ńhos tirgus pat wahrdā Ńault („Seedu“ tirgu, par Ńahdu Ńinotajš ŃiħŃta, te neweens nepaŃiħti un nawa ari dširdets, ka te Ńahdreiš buhtu biģis tirgus ar Ńahdu noŃau-Ńumu), tad uŃnaht Ńahabas, waj wimŃh Ńina, ka Ńhege tigi tee wisleelakee Wiđjeme. Tas peh3ejais, tas jau eŃot neganti leelš un eememot „wairaf kwadratwerŃju leelu lauku“. (11) Zar-marŃa! Kā Wiđhniģā! Ko tur wairaf! Ko juhs domajat: wai-raf kwadratwerŃju leelu lauku!... Nē, Ńah3 jau juŃt tigiģa, ka Kēs lgs jel Ńahdreiš ZeŃwainē biģis. Klaufatees, Kēs lgs, ka til neŃanaħzeet ar lopu kufiŃheem naidā, laiŃdami laudis til nedibinatas Ńinas. — Tahlal: teelot jau zelti ZeŃwainē nami daščadeem wiktaleem un eetaifem un ta draudot iŃweh3-tes par meestu, waj (wehl baħrgaki) par pilŃeh3tinu. Raħdam „eetaifem“ tad zel ZeŃwainē tos namus, Kēs lgs? Kaitam eeb-rauŃhchanas weetas“ un „kantorus“ preefšh ta ZuhŃu leelā tirga? — Nē, nu wairs nemaŃ nemar tizet, ka Kēs lgs ZeŃ-wainē biģis. — Tahlal: piłs ZeŃwainē buħŃot gatama... Kēs lgs, to piłi jau godeem apdŃiħwo. Deefgan. Tā ka tās paŃhas par Ńewi nawa neħahdas eeweh3rojamašis leetas, par kuz-rām koreŃpondents Ńinotis til weh3niģi, tad pee winām ilgaf neuŃlawefimees. Gribeju tikai aifrahdit, kas iŃnaht, ja koreŃpon-denzes „fazerē“, pamatojotees uf ta, „kā ŃahŃta“. Zabi ap-Ńweh3etām koreŃponden3em par weena waj otra nomada dšihwi, wajadŃibām un apŃah3keem leela noŃiħme; bet til ŃagraħbŃitām leetām, kā tās minetajā Ńinojuma, gan neberetu raħditees laudis.

No Bebreem. Šhe jaundibinatās laufŃaimneezibas beedribas atlaŃhŃhchanas Ńweh3kus Ńwineja 6. oktobri Ńaweenoto Wez- un Jaun-Bebru pagaiŃa namā. Ap pulŃŃen 5 peh3puš-deendā bij pulzejuŃhees prahws Ńkairs beedru un weeŃu iŃpoŃitās pagaiŃa nama telpās. Jaunajai beedribai jau Ńahdi 65 beedri; ta ir Ńiħme, ta beedriba dibinata iħŃā laikā un la aptah3teje laufŃaimneeki tai peegreeŃh nopeetnu eeweh3ribu.

No Walfas. ŠehleŃhchanās Latweefšhu un Zgaunu Ńarpiģa „Nordl. Zeit.“ rakŃta no Ńhejeenes: „PilŃehtas domes Ńapulze, 27. septembrī, parah3dijās atkal preteŃŃiba Ńarpiģa Latweefšhu un Zgaunu partiju, pee lam piŃmeģā neh3ma wiroŃoku, tas dehl ka wina bij pratuŃe Ńawā puŃē dabut Kreewu domneekus. Kā Ńinams, wawafari pee domneeku weh3leŃhchanām Zgaunu par-tija uŃwareja, par to Latweefšhi ne maŃum ŃaŃiħta. Lai ari wina waretu parah3it leelaku eepaidu, Latweefšhu partija liŃa preefšhā, eezelt ŃewiŃhku komiŃiju, kurai buhtu jauŃrauga pil-Ńehtas walde darbiba. PilŃehtas walde eeraudŃija Ńahā preefšh-likumā tikai neuŃizibas iŃteifšhanu wina un to aplaroģa; to-meh3 preefšhlikums tika peenemis ar 16 pret 11 balŃim. Zau-nās komiŃijas weh3leŃhchana notifšhōt til wehl janwara meh3ei.“ „K. A.“ pareiŃi peebilŃi pee augŃheģā: „Peh3 muħŃu Ńinām, Wal-fas dome naw mis noŃpreebuse eezelt Ńahdu ŃewiŃhku likumōs neminetu rewifijas komiŃiju, bet til noleħmuŃe, ka tai jau pa-ŃahwofŃhai rewifijas komiŃijai, kura eezelta peh3 pilŃehtas likuma artikuła 68, preefšh famu peenah3tinu Ńelniģas iŃpiłdiŃhchanas jau telofŃhā gada laikā jaeeŃlatās taniš graħmatās un taniš reŃhīnōs, kuri tai peh3 likuma jaħontrolē. Mums Ńh3eet, ka Ńahda riħ3iba nemaŃ naw neŃŃ likumiga, neŃŃ launa. Stin-grata uŃraudŃiba waj kontrole war til naht par labu Ńahdai jaunai pilŃehtas waldbai, Ńahda ir Walfā. Tagad wina pee laikā dabuŃs Ńinat, tad wina kur pahŃkatiģufēs. Šaprotams, ka rewifijas komiŃijai, iŃpiłdot Ńawus uŃdemums, jaturās Ńa-was waras robeŃhās.“

Kurfeme.

Kurfemes gubernas fabriku leetu komiŃijā eezelti no Zeepajas rajona „Plutona“ fabrikas direktors A. R. Storchs un „BeniŃka“ fabrikas direktors L. L. FreibuŃhš, uf trihs gabi, kā „Lib. Now.“ Ńino.

Kurfeme ar 1. janwari 1903. g., kā mums Ńino, tiŃŃhot eewefŃi aprinku weterinarah3ru amati. Weterinarah3ru al-gofhchanai wajadŃigās Ńummas tiŃŃhot nemitas no Kurfemes pre-Ńandu naudām. — Ar to Ńahw Ńaharā ari oktobra m. Ńahlumā Zeļgawā noturetās apŃpreeŃhchanas, peedalotees ari eefŃhlectu miniŃtrijas weterinarmalde preefšhneekam iħŃt. walŃiŃpadomneek-am PeŃhŃiŃhŃam. Šehdi wadiģis Kurf. gubernatora luga. Pee tās neh3muŃhi wehl balibu wiģe-gubernators, muifŃhneezis-bas komitejas preefšhneeks barons Haarens, riħ3ibas komitejas eereħdni, kroma palatas preefšhneeks, Ńemneeku leetu komiŃijas paŃahwigiģis loģelis, u. t. t.

No Zeepajas. Zeepajas „LatweetiŃ“ Ńino Ńawem laŃi-tajeem, ka dabujis atkauju ar nah3loŃha gada Ńahlumu iŃnaht diwreiŃ nedelā, pee tam paauģiģinot aboneŃhchanas maŃu uf 3 rbl. 50 kap. gada ar peefuhtifšhamu. Par otru rebaktoru, kā iŃdewejs K. UŃŃin Ńino, apŃŃiprinats wina dehlš Ńw. adwolata Peterburgā.

No Zeepajas. Amata jubileja. Šhejeenes pilŃehtas tre-Ńhās elemantarŃkolas Ńkolotajš Zahnis Augenberģs preeŃbeend 4. oktobri Ńwineģis famu 25 gadu amata jubileju. Šawilneeks ee-guwis miħleŃtibu un zeenibu pee Zeepajneekem neween kā Ńko-lotajš, bet ari kā nepeekufis Ńabeedribas darbineeks un iŃweģiģis forā wadoniš.

— Uģunģreħš. PaģahjuŃhās ŃeŃdeenas (5. oktobri) wakarā iŃzeħlās uģunģreħš 2. pilŃehtas eezirni, Lilienfelde eelā, EidrigewiŃhā namā. TahŃhu peh3 Ńahdas puŃtundās dšeh3hchanas iŃdewās uģuni aplahpet. Saudejumi — daŃhi Ńinti, jaģeŃh paŃham nama iħpaŃhneekam.

— UŃ Zeepajas-AiŃpuitēs dšelŃzela wiģzeeni no 15. oktobra Ńah3s eet peh3 Ńeemasbrauzeena plahna. WeŃ tam liħbš Ńee-maŃweh3keem Ńatru trefšdeend ees wehl weens papildu wiģzeens preefšh paŃaŃheereem. No Zeepajas tas iŃeefšot pulŃi. 1 un 55 minūtes peh3 pušdeenas un nah3Ńhot atpaŃal pulŃi. 6 un 45 min. wakarā, lai Zeepajneekem dotu eefpeh3u reiŃi nedelā ilgaki paŃawetees AiŃpuitē.

Zeepajā par polizijas priŃtawu eezeltis reŃerwes Ńhatab-pitans P. Zwanows.

Walfā par polizijas uŃraugu, uf laiku, komandets Kur-femes Gubernas Waldes lanģelejas eereħdnis barons G. fon Klopmanš.

Kuldigas-AiŃpuitēs dšelŃzela Ńiģas dših3hchanas darbi, kā „Gold. Anz.“ Ńino, uŃŃah3ti paģahjuŃhā nedelā.

Kuldigas aprinkā aħriŃš Teodors WroblewŃtis miģis 3. oktobri.

No Krona-Wirzawas. PaģaiŃa nodoklu klaŃeŃhchana. PaģaiŃa nodoklus par telofŃhu 1902./1903. gadu (no 1. oktobra liħbš 1. oktobrim) Ńhejeenes paģaiŃa weetneeki noleħmuŃhi Ńahhdus: I. Ńħkiras maŃfatajeem, t. i. mah3u iħpaŃhneekem un nomneekem — 4 rubli, beŃ tam 10 kap. no deŃetinas deriģas Ńemes mah3as. II. Ńħkiras maŃfatajeem, t. i. wifemem mah3i-taju Ńaimneekem, meħŃargeem un nepreģeteem Ńalpeem. 19 liħbš 56 gabi wezeem, 8 rubli no galwas. III. Ńħkiras maŃ-fatajeem, t. i. wifemem maŃŃaimneekem, Ńiħgruntneekem — 5 rubli Ńatram un 10 kap. no deŃetinas deriģas Ńemes. IV. Ńħkiras maŃfatajeem, nepreģeteem puifheem, 17 liħbš 18 gabus wezeem un preģeteem liħbš 57 gabi wezeem — 5 rubli Ńatram. V. Ńħkiras maŃfatajeem — nepreģeteem puifheem, 16 liħbš 17 gabus wezeem un preģeteem wiħreem, weģakeem par 58 gabi, 4 rubli Ńatram. PeezpadŃmit gabus wezeem puifām un preģeteem wiħreem — 59 liħbš 60 gabus wezeem, un atriģnēm, maŃafu Ńemes gabaliņu turetoģām, 2 rubli par gadu (VI. Ńħkira). Pee Ńeptitās Ńħkiras peeder wiŃi atwakinati Ńaldati, kas maŃā 1 rubli par gadu. — Šahda nodoklu klaŃeŃhchana paraiŃa gan-driħ wiģōs paģaŃōs, iŃŃħkrot tikai Ńummas. Bet Wirzaw-neeki nodoklu klaŃeŃhchana Ńweh3ruŃhi ari wehl Ńofus uf preefšhu. Proti, tee tahlal noleħmuŃhi, ka wiŃi paģaiŃa Ńemneeki, kas paģaiŃa robeŃhās Ńawās telpas iŃnomā alus noliktawām un bodēm, maŃā, nepeeŃlaitot žitus paģaiŃa nodoklus, 150 rublu paģaiŃam par labu, bet tee, kas iŃnomā telpas preefšh brandwiħna bodēm — 50 rublu paģaiŃam par labu, Ńatru gadu. Šhīs noleħmums naw Ńaums, tikai naw iŃprotams, Ńamdehl weetneeki atŃinufhi, ka brandwiħna boŃhu iŃnomatajeem til 50 rublu jamafā. Waj brandwiħna bodis labafas par alus bo-dim? Jaweh3lās, kaut ari žiti paģaiŃi Ńelotu Ńhāi Ńinā Wir-zawneeku preefšhimeji, žitabi Ńhīs teizamašis noleħmums ne-ŃaŃneegs famu meh3ei, jo tad notiks tā, ka alus un brandwiħna bodis eeriħlos daŃšus Ńofus aħpus paģaiŃa robeŃhām, kur telpu iŃnomataji buhs Ńwabadi no prahwajem paģaiŃu no-dokkeem. NemaŃ neapluħtoģot Ńhi noleħmuma Ńaimneezifto no-Ńiħmi preefšh paģaiŃa eeneħmumeem, jaatŃiħti, ka tam ir ari tikumifš pamats. Alus un brandwiħna bodis iŃwiliņa paģaiŃa eedŃiħwotajeem til daubš naudas, til daubš boģā paģaiŃa labklah3ibu, ka daŃhi Ńinti nodoklu no Ńhīm bodēm ir ti-lai maŃs gandariģums par to, to tās daubŃah3riģi atnem paģaiŃam. Zabi buhtu, ja paģaiŃa preefšhŃahwji Ńahdu daŃu no tahdā želā eenaħkufšhās naudas iŃlektotu iħpaŃhi paģaiŃa iģliħ-tibas noluh3teem. No tah3akeem klaŃejumeem jamin: Šemneek-em, uf kuru Ńemes atrobās maŃhinu buħwes fabrikas, jamafā iħpaŃhi 15 rubla gada paģaiŃam par labu, kuŃmaŃhinu un twaiķa Ńahģetamu iħpaŃhneekem — 10 rublu iħpaŃhi, kuŃma-Ńhinu iħpaŃhneekem — 5 rubli iħpaŃhi, weh3a Ńudmalu iħpaŃh-neekem — 1 rublis no Ńatra Ńudmalu ganga. No paģaiŃa maģafinas un Ńabeedribas kapitala nabagu mah3as ŃeŃhchanai un žiteem noluh3teem aiģnemtōs 2970 rublus 38 Ńapeikas no-lehma iŃdakti liħbšigās dałās uf wifemem paģaiŃa maŃfatajeem. K.

No DŃirģeema. DŃirģeema WiŃŃhkopibas Beedribai Ńhīm gada bija 81 beedris un 4 goda beedri. Eeneħma: no beedru un weeŃu gada maŃām 38 rbl. 5 kap.; augtu par 75 rbl. no-guldijumu 3 rbl. 50 kap.; pabalŃu iŃ Šemlopiģas MiniŃtrijas biŃŃhkopibas turŃu iŃriħtoŃhchanai 75 rbl.; atlikums no eepreeŃ-

ščeja gada 129 rbl. 35 kap.; kopā 245 rbl. 90 kap. Ikdēva 56 rbl. 32 kap., tā la paleel lašē 189 rbl. 58 kap. Beedriba gada laikā notureja pamisam 7 kahrtigas šapulzes, kuras bij apmēlletas no 205 beedreem un 4 weesem; tā tad katrā šapulzē bijušas zaurmešrā 30 personas. Šchints šapulzēs nolafiti 4 preefšlajjumi un ištāidroti 50 jautajumi, tā ari ištāidroti daščadi praktištī darbi. Tā la biščlopibas kurtu ištāidrotšanai no Semlopibas Ministrijas sneegtais naudas pabalstis par wehlu tifa preefšlajjumi, tad kurtus nolēhma noturet junija mehneštī 1903. gadā. Beedribai ir 430 grahmatu ar daščadu faturu un 66 fehjumi par biščlopibu. Biščlajjineem beedreem nahloščā gada uš šapulzes nolēhmumu jamafšā 50 kap., beedrenēm 25 kap. un weesem 10 kap. Šchurnalu un laiktraftu eegahdaščanai gada šapulzē atwehlejusi kreditu liščb 25 rbl.; 8 rbl. daščadu biščlopibas rihtu eegahdaščanai, kuri tad starp beedreem jaislošē; tad 50—60 rbl. Lomafina šchuhnu walšču eegahdaščanai. Speeštūwi beedri warēs dabut leetot pret mehrenu atliščbību, bet ta netiķš leegta ari nebeedreem. Šchis rihts nu buhš muhšu apgabala biščlopiem no leelas wehrtibas — nebuhš wairs japehrt bobēs par dahrgu ženu gatawas šchuhnas, bet warefem tumumā pašči šawu wasku ištāidrot bišču leetofčanai. J. G.—s.

No Kaluzeema. Wehl pašlaidrojums. Šawā „pašlaidrojuma“ es uštāhjos pret Bānizmalas Aplas šču 1) par muhšu inteligences ašo šchitroščanu dimōš, it tā pretejšs lēgerōšs un 2) par netāfno apgalwojumu, ka til tā fauktā „iſglitotā (?) inteligence“ resp. bšedataju foris, weenigi wina ruhpejotes par pagafša fabeedrīštō bšihwi, kurpretim ruhpeeki neefot ne pirtština paluštinajušču — un žeru la katrs besparteištis nowehrotajš aštis mana pašlaidrojuma pateefibš. Ne tā B. A. Wišpirms, lai waretu labaki glaht famus apgalwojumus un „fador“ pretejai pušei, wišč pat nelautrejšs pehž „fawas žensures“ 1) ſagrotit manu „pašlaidrojumu“ un 2) nolēegt wišem, iſnemot B. A., ſinamus faktus. Ka ruhpeeki leelā mehra weizinajušču beedribas dibinašanas leetu (ſagahdajušču ap 30 beedru un liščb ar to leelāto ſummu naudas), to B. A. weli puhtās nolēegt. B. A. pat til parteištis, ka negrib aštis nelahdu kopigu darbību starp „Df. fori“ un ruhpeeleem. Kad tad ruhpeeki ir gribejušču weeni dibinat „Sadraudfigo beedribu“ un ſaštahbijušču preefšch tam dibinataju lištī? — nelad! „S. b.“ dibinašanas leetā ruhpeeki, jeb tā B. A. tos „galanti“ dehwe „māfa inteligenti“ darbojšs kopigi ar „Df. f.“ tā ſtatutu pagahdaščanā, tā ari dibinataju lištis ſaštahbiščanā. Tadehļ pilnigi neſaprotams, kadehļ B. A. til breefmigi ušbudinās, tad ruhpeeki ſadabujušču uš dibinataju lištis 28 paraſtus; lahda teeſiba tam pagehret no wineem, lai tee weeni pašči ſaštahda pilnigu dibinataju lištī. Tā tad B. A. apgalwojums, ka „ſkolotajam bija jadara wehl gandrīhš wišs“ ir — aplams, tā to katris aštis. Neſinu, kas B. A. par patitu jau pee „S. b.“ ſchuhpuka ſeht eenaiba un parteičības neſahles. — Tāhlat B. A. waru paštāhiti, ka tee 28 paraſtū tapa ſagahdati, „brauzot pa muhšu plaščo pagafšu“ wairalas deenas. Tā tad apgalwojums, ka „ruhpeeki launotees braukt apfahrt na pagafšu“ ir — nepateešs. — Tad par to ſtatutu paraſtiščanu resp. neparaftiščanu. Man gan ir loti nepatičkami debatēs ewišt ſemīščlas personas, bet ſchoreiž žaur B. A. nepamatoteem ušbrukumeem eſmu ſpeeštis atkahptees no ſawa eeraduma. Reiš ſkolotajš N. ſgs ſolijās ſafaukt dibinataju ſapulzēs un noteiktā laikā ſaſinot dibinatajus. Mehš gaidijām — nogahju pee weena pee otra no dibinatajeem — neweens neta neſin. Kur te nu ir B. A. apgalwojums, ka ſkolotajš ſaaižina ſinamā deenā wiſus? Ka lahds no ruhpeeleem buhtu leebšees ſtatutus paraſtišt, baibidamees no ſihmetā diwdeſmitpeegneefa, tad tahds apgalwojums ir — nepateešiba un reebiga neſlamas želščana. Tāhlat — ka lahds no ruhpeeleem buhtu atfajjees no „beedribas“, tā B. A. to apgalwo, tad tas ir atkal — nepateešiba. Žil B. A. war buht parteištis, redšams no tam, ka tas manu aſrahdijumu „Df. f.“ noſauž par ušbrukumu. Šawā aſrahdijumā biju minejtis, ka ar to, ka ſarihto balles un noſtandina reiš gada lahds dšefmīnas, newar ſemīščli lepotees. Domaju, ka ari B. A. ſgs aštis, ka tahdā želā mehš muhšu pagafšu fabeedrīškā ſinā newiſſim neził uš preefšchu, jo „ballites“ nelahds aughtas garigus baidijumus mums neſneedš un tadehļ B. A. netaš newar launotees, ka dašči no ruhpeeleem winaš neapmēlēt. Tapat nepateešs ir apgalwojums, ka ruhpeeki launotees apmēlēt „Df. f.“ iſrihfo-

jumus (balles), jo neweens no iſrihfojumeem naw pahrlaiſis, kur dašči no ruhpeeleem nebuhtu tos apmēlējūſchi, jeb waj warbuht B. A. grīb kategorīſki noteikt: „wišem eeraſtees beſ atrauſchandā!“ Nu — parbon, B. A. ſgs — juhju „ballites“ naw tahdas eeweħribas žeenigas. Tad par maſgādeju ſtraħbneeku ſkolām. Nu, ja buhš maſgādeju ſtraħbneeku — tad ru-naſim. Ka daščās Latweeſchu keegēnizās ir bibliotela (kreemu un Latweeſchu) preefšch ſtraħbneeleem, tad tas ir fakts. Ka ruhpeeki ir gan ruhpejuſchees par pagafšu un ſeodojuſchi dau-bſeem labdarigeem mehreem, tā paſchu pagafšā, tā ahpurš ta, tad to B. A. ſinās paštāhiti wairaki un newis til ween. Žeru, ka buhšchu tagad ar B. A. nepamatoteem ušbrukumeem ſtaidribā un ar to — peetiķš. Deenwidneefs.

No Wainodēs un apfahrtnees. Pee mums nobibinājās, pateizotees Žaito lūnga puhtēm, Bibliotekas beedriba, kura ſch. g. 6. oktobri, tā ſawā atklahščanas deenā, iſrihloja teatri ar neiſbeħgamo balli. Uweeda Šwenka lugu „Smalki laudis“ ar kuplejām ſtarpbrihščōš. Iſtraħde noriteja puſlihšč labi. Turpreti kuplejas, kuras tifa dšedatas ſtarpbrihščōš, wareja palitt labat nedšedatas. — Birndeen 30. ſeptembri weetejā meerateefneſcha kamerā nolauſijamees ſawadā prahwā. Proti B. ſkolotaja palihģs J. J. bija apfuħdſejis A. pagafša wezalo par patwarību. Pee teefas iſraħbijās, ka ſuhbjetajš pee A. ſkolas nama ſahjis kildotees ar A. pagafša ſinneſi M. T., pee tam ſkolotaja palihģs J. J. ſinneſim eſtitis diwas reiſes ar nuhju pa galwu. M. T. ſaujis pagafša wezalo, kurehč brauzis garam, palihģā, peħdejais gribejis J. J. areſiet un ſuhtit pee poližijas; to nu J. J. eſtātijis par patwarību. Meerteefneſis J. J. lūngu norahja un ſuhbſību aſtāhja beſ eeweħroščanas. Wiđinſch.

No Jelgawas.

Kurſemes muſſchneezības kahrtigā landtaga atklahščana, tā „Mit. Zeit.“ ſino, ar peenahžigu atkauju noſajita uš 23. nowembri ſch. g. Kurſemes gubernas kara-klauſības komiſija iſſimo, ka ſehdes, kureš luhtos žauri ſuhbſības par aprinku komiſiju ſpree-dumu, noturēs 19., 23., 26. un 30. oktobri pulſtien 2 puſdeenā Kurſemes gubernas walbes telpās.

Jelgawas-Bauſkas aprinkā 2. eejikna meerteefneſis Kon-radi ſinojis, tā „Kurſ. Sub. Anwei“ rakſta, ka eedewis ſawam tulkam Janim Empeliem 100 rublu frona naudas, ko eemafat rentejā. Bet ſchis, peefawinojees ſcho naudu un wehl 15 rbl. 85 kap., paſudis.

Kurſemes ſehelſirdigo mahſu fabeedrībai paſiſtamais Kronſtates Žahnis dahwinojis 100 rbl., tā „K. G. A.“ ſino.

Par Jelgawas Apgabala teefas preefšchſehdetaja beedri, tā „Kurſ. Sub. Anw.“ ſino, eejelts Riģas Apgab. teefas loželis, walſtšpadomeeſs Suſchinkſis. Liščlajjinejais Jelgawas Apgab. teefas preefšchſehdetaja beedris Wolkowizkis pahrzeltis tahdā pat meētā uš Peterburģu.

Jelgawā jau 76 gaduſ pašahwoſchais Jr. Weſthorna grahmatu un muſikaliju weifals pahrgahjis Jr. Weſthorna ilg-gābiģā liščbſtraħbneeka Joh. Waſſermann'a ihpaſchumā, kas weifalu wadis tahlat ſem agratās firmas.

Jelgawas poližijmeiſtara lūngs iſdod pawehli, ka weloſipeđiteem tūmfā pa eelām brauzot, jaeedebš ſawi lukturīſchi rata preefšchā. Kas to neiſpilda — twert un ſaukt pee atbilibas. „Semlopis“ ſino, ka wina redahjā ar 1. oktobri ſch. g. eſtāhjees cand. jur. Jr. Karlluwalks, Riģā, kam ari ſuhtami rakſti, kas ſihmejās uš muhšu ſemlopiju teeſiſtām wajadſibām un ſinojumeem.

Sahbības. Jaun-Swirlantos Būndſchu mahjās dſiſh-wojoſchais R. D. 7. oktobri ſinoja poližijā, ka 6. oktobri ſche-jeenes katolu baņnizā winam noſagis aſſainis ar 2 biſķem, ſchaleti un weſti 10 rbl. weħritibā, kas atradees turpat baņnizā noliktis winam D. blaſam uš grīhdas. Aſſagtais D. aſdomas tur uš lahdu J. B., kurehč winam baņnizā blatus ſtaħwejis. — Šchejeenes 2. gildes tirgonis Natans J. 7. oktobri ſinoja poli-žijā, ka mehneſcha laiķu atpakał iſ wina aſſleħgtas darbajās, kas atrodās Wezajā eelā Nē 8, tās durmis atlauſhot, tapuſchi iſſagti 8 pahri ſamaſchu wirfu un 8 pahri leetu, pamifam kopā par 50 rubleem. Poližijai leetu iſmellejot, ari iſdewās daku no ſagtajām leetām atraſt kurtneefa J. B. dſiſwolkt, Katoku eelā Nē 38, kurehč pee iſklauſchinasšanas paſlaidroja, ka wina dſiſwolkt atraſtās leetas winam tapuſčas nobotas glabahčanā

no lahda J. S., kurehč ſtraħdā pee aſſagtais J. par mahjeķli; ka ſchās leetas eſot ſagtas, to wiſch B. neſinot. — **Noſoditi:** par meerateuſchjanu Jr. N. un Nr. D. katrs uš 4 deenām areſta; par to paſchu Joſels B., Mikelis A. un Janis L. katrs ar 3 rbl. foda naudas waj 1 deenu areſta, Lipmans M. un Samuels L. katrs ar 5 rbl. foda naudas waj 2 deenām areſta, Heintrichs A. ar 5 rbl. foda naudas waj 2 deenām areſta un Janis A. ar 2 rbl. foda naudas waj 1 deenu areſta; par meerateuſchjanu un gorodowoja apwainoſchjanu Janis J. uš 7 deenām areſta un Janis M. uš 2 nedekām areſta; par liſumigu poližijas pawehlu neiſpilibiſchjanu Žihle Br. ar 5 rbl. foda naudas waj 1 deenu areſta; par nepeeklahjigu uſweſchjanos publiķā weetā Karlis B. ar 1 rbl. foda naudas waj 1 deenu areſta; par ſahbſību J. P. uš 3 mehneſcheem žetuma.

Wiſjauņafas ſinas.

Kreemu telegrm.-agentura. **ſagā, 22. (9.) oktobri.** Buhru generali ſaneħmuſchi Hol-landē ſalaſito naudu. Staħſta, ka Buhri iſdarīſhot no Anglijas apgalwotu obligāziju aſſneħmumu, ar to pabalſiti ſenalo republikas peeberegos. **Wakar ſche gaħja** pa pilſheetas mahjām apfahrt aughtas ſahrtas dahmas un lūngi, naudu laſidami preefšch Buhreem. Wini ſawahluſchi 35,000 holl. gulſhus. Pawiſam kopā Hol-landē ſalaſiti 300,000 gulſchi. **Londonā, 23. (10.) oktobri.** Ceeliſſs uſtraukums walda ſche behł notikumeem Somalilandē un behł ſmageem ſauħeju-meem, ko Anglijas ſaraſpeħs žetis žihnā ar nulla ſarewjeem. Waldiba ir loti atturiga un apgalwo, ka tai neefot nelahdu ſiau. **Parīſē, 22. (9.) oktobri.** Kahds poližejas agents ſaneħma žet lahdu anarħiſtu, kurehč taiſijās kahpt pahri par pils trelin-eeem. Pee wina atrada rewolweru un domā, ka wiſch grī-bejis preſidentu nonahwet. **Londonā, 22. (9.) oktobri.** (Neutera). Buhru generali ſche nonahluſchi un iſſtaidrojūſchi, ka wini nelahdu ſarunahčan- nos negrib panahſt ar Tſchemberlenu. Dewets aiſģeto uš Deenwidus-Uſritu. **Londonā, 22. (9.) oktobri.** Apafſchnamā iſteiza Kranborns, waldiba eſot Turģiju uš to ſingrako uſaižināju, atturetees no pahrmehrigas bahrdſības pee Makedonijas nemeeru appeeſchanas.

Baņnizās ſinas.

Leepajas Sw. Annas baņnizās draudſes ſinas no 30. ſep-tembra liščb 6. oktobrim. Uſſaaukti: Žahnis Pawlowſkis ar Annu Beħron; Janis Heuſs ar Ēnu Wuiwid; Juris Peterſons ar Karolinu Eglin; Julams Niemants ar Annu Grant; Raſihs Sahle ar Annu Reebol; Mikels Mauerwalds ar Barbu Kwartzit. Laułati: Šanos Roſe ar Mariju Antoniju Eſeti Luħſman; Žahnis Steerne ar Mariju Biſel; Kriſtis Braģe ar Biģi Lehp; Auguſts Ēermans Joſefs Pałulin-ſtu ar Paiti Kława; ſtaſimirs Šerebalis ar Biģbu Janſon. Mīruſchi: Mahle Staħde, 9 g. 2 1/2 m. w.; Oģa Šchwānfeld, 1 m. 8 d. w.; An-dreas Marijs Pauls Kronberģs, 4 m. 22 d. w.; Eģģ Ērna Laſſman, 1 m. 3 d. w.; Woldemars Płuſģe 1 g. 8 m. w.; Arnolds Friedrihs Peters Šchile, 2 g. 10 m. w.; Indriķis Bruħners, 6 m. w.; Marija Emilie Indriķſon, 5 m. w.; Aboliſs Putra, 3 g. 6 m. w. Deewatlopoſchanas ſweħideen 13. oktobri Sw. Annas baņnizā pulſti. 1/10 no rihta mahj. Šchoens un 4 peħž wuđ. mahj. pal. Freiberģs. Žeturdeen 17. oktobri, tā Reſariſkās Ēimenes břiħniſchģtas iſglahb-ščanas pee Worleem deeminās deenā parteičības deewatlopoſchana pulſti. 10 no rihta. Reekſteen 18. oktobri, tā tiģibas aſſaunofčanans ſweħtōš pulſti. 10 no rihta. Mahjitaģš Šchoen.

Jaun-Leepajas baņnizās ſinas no 30. ſeptembra liščb 6. oktobrim. Laułati: Karis Walķirs ar Jili Katerowſki. Mīru-ſchi: Peters Waſchats, 7 g. w.; Žahns Andrejs Waſchats, 3 g. 11 m. w.; Amalija Otto, 10 d. w.; Mariģde Minna Eſtriede Waħrneef, 1 g. w.; Aſfreds Julius Diſko, 12 d. w. Dahwanas ſanemtas: baņnizai par labu no A. L. 1 rbl., no T. L. 1 rbl. Mahjitaģš Goldberg.

Wehštules un atbildes.

Kahdam no apmēlletajeem. Wiſā Juhfu garaģā ſino-jumā beeģgan neglihtā kahrtā parahdās kahre „ſadot“ ſinama-jai beedribai un winaš wadoneem. Mehš pee tam newaram palihģſet. — **Ab. Nē 2025.** Neſaprotam, tā Juhs teelat pee ſchi ab. num. Tas taiſchu břiħweħfemplars kahdam no muhšu liščbſtraħbneeleem. — **Ad. Šch. R—ā.** Mums japeleel pee ſawa agratā iſſlaidrojuma. — **A. A. A.** Ja ſinojumi buhtu leetiſchi un ne wiſai gari — ja. — **Škol. D. Daņz. R—ā.** Newaram uſnemt aſrahdijumus par graħmatām, kas muhšu redahjijai netaš naw preefſuhtitas. — **J. K. Aā.** Wehl jawingrinās.

Iſdewejs un redaktors: Dr. A. Wiſtencin. Redaktors: J. Weiſſmanis. Dozwozeno nansypow. Para, 10-ro oktaħra 1902 r. Drukats pee J. K. Steffenbahena un deħla Jelgawā.

S l u d i n a i u m i.

Mahjeķlis
kurehč prot wahju, kreemu un lat-weeſchu walodas, war peeteiktēs
J. G. Lehnerta
kolonial- un material-preefſchu pah-robotawā Jelgawā, Paſta eelā Nē 22.

Rupat iſnahja un grahmatu pahrdotawās dabonams:
Adolfa Allnana Sobgala Kalendars 1903. g.
Baģatigš faturs ar 29 glihtām iluſtrāzijām.
Matģā 30 kap., par paſim preefſuhtot 38 kap.
Dandſumā dabonams: Riģā R. Delowſka l. grahmatu pahrdotawā un Jelgawā A. Semuļa l. drukatawā.

M. Ruttakas,
Riģā, Weħweru eelā Nē 20,
peedahwā
weloſtpeđus, adamās maſchi-
nas un ſchujmaſchinas
Original „Victoria“ Nē 3.
Weloſtpeđi no 95 rub. ſahkot.
Parīſē 1900. g. 2 ſelta medafas.
Adamo maſchinu pamah-
ģiba par weli.

Peedahwaju!!!
žeen. ſweħſetaju lūngceem ſeloščās jaunīnāhluſčas ſortēs pa-
piroſu iſ fabrikas
Sabeedr. Kaferme Sw. Peterburgā.
„Sweħtdeenas papiroſi“ 25 gab. 15 kap., 10 gab. 6 kap.
„Konſetto ar ſelta mundſtiſti“ 25 „ 15 „ 10 „ 6 „
„Wiđſemes papiroſi“ 25 „ 15 „ 10 „ 6 „
„Sweħtdeenas žigari“ 10 gab. 20 kap., 2 gab. 4 kap.
Labš aroma, teizama kwalitāte.
Kafermes noliktawa
B. Schapiro Riģā,
26. Eelā Greħģineeku eelā 26.

Behruu garderobes weifals
Ceelajā eelā Nē 36, Jelgawā,
peedahwā uš nahloſchu ſejonu leelā iſweħlē puſſenu un mei-
tenu meħtetus un apģehrbus, behruu kleitites wiſadōš
leelumōš, dahmu bluhſes un ſwahrkus; turpat pahrdob
ari barchenta reſtites.
Vahrdofčanās wairatſoliſchana.
Wentſpils-Kuldigas meerteefneſchu ſapulģē pahrdos:
2) 3. deſembri ſch. g. neli. Ēneſtam Soubergim weħreku ſemeš.
gabalu ar namu Kuldigā, ſem 239 krešs, nummura, weħreku uš 600
rub. Ģipotekas parahds 1388 rub. 88% kap., no kuras jummas ari
ſoliſchana ſahķees.
3) 3. deſembri ſch. g. Andrejam Wiſķnem peeberegas Wentſpils
apr. Šarłanmuſčas pagafša Weģetu mahjās 33,56 deſ. leelas, weħre-
tas uš 1000 rub. Ģipotekas parahds 1750 rub. no kuras jummas ari
ſoliſchana ſahķees. (A. G. A.)

